

UCHWAŁA Nr XV/62/2015

Rady Gminy w Szelkowie

z dnia 30 grudnia 2015r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015r. poz. 1515) i art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 poz. 1286, z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

Dariusz Bartoszewicz

Załącznik
do Uchwały Nr XV/62/2015
Rady Gminy w Szelkowie
z dnia 30 grudnia 2015r.

**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na rok 2016**

Rozdział I
Samorząd gminny a ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania
alkoholizmowi

1. Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w gminie jest ustawa z dnia 26 października 1982r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. z 2012r. poz. 1356, z późn. zm.)

2. Zgodnie z zapisami art. 4¹. ust. 1 cytowanej ustawy samorząd gminny jest zobowiązany do:
 - 1/ Prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.
W szczególności zadania te obejmują:
 - a) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
 - b) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
 - c) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
 - d) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
 - e) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży (Art. 13¹ i art. 15 ustawy) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
 - f) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej,

2/ Zgodnie z zapisami art. 12 ust. 1 i 2 ustawy, rada gminy ustala, w drodze uchwały, dla terenu gminy liczbę punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Do zadań wójtów, burmistrzów, prezydentów miast, zgodnie z art. 4¹ ust. 3 ustawy należy powołanie gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności inicjujących działania w zakresie określonym w ust. 1 oraz podejmujących czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wykonują także ekspertyzy dotyczące zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z odnośnymi uchwałami rady gminy oraz wydają opinie w drodze postanowień, stanowiące warunek wydania zezwolenia poprzez Wójta Gminy na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy).

3/ Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych /GPPiRPA/ w Szelkowie na rok 2016 uwzględnione zostały wskazówki wynikające z **Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych** Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4/ Zadania i sposoby ich realizacji określone w GPPiRPA w 2016 roku dostosowane są do potrzeb lokalnych, przyjętej strategii i celów działania. Ich wykonanie ukierunkowane jest diagnozą problemów alkoholowych występujących na terenie gminy Szelków. Związane jest z potencjalnymi możliwościami prowadzenia wskazanych form pracy i wykonania w oparciu o posiadane lokalne zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualna pomoc merytoryczna i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych – jednostek samorządowych wyższego szczebla, organizacji, instytucji i osób fizycznych.

5/ Finansową podstawą realizacji GPPiRPA stanowią dochody gminy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*.

6/ Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szelkowie może być modyfikowane w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych po uzyskaniu pozytywnej opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W zależności od charakteru zgłaszanych zmian wymagane są także opinie lub uchwały Rady Gminy w Szelkowie.

7/ Za koordynację GPPiRPA odpowiedzialny jest Pełnomocnik Wójta Gminy Szelków ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.

3. Obowiązujące uchwały Rady Gminy w Szelkowie i Zarządzenia Wójta Gminy Szelków dotyczące wykonania zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

1/ Uchwała Nr XXXV/179/02 Rady Gminy w Szelkowie z dnia 12 sierpnia 2002r. *w sprawie określenia zasad usytuowania miejsc i warunków sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Szelków,*

2/ Uchwała Nr XXVII/140/01 Rady Gminy w Szelkowie z dnia 3 września 2001 r. *w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży,*

3/ Zarządzenie Nr 27/09 Wójta Gminy Szelków z dnia 24 sierpnia 2009r. *w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,*

4/ Zarządzenie Nr 27/08 Wójta Gminy Szelków z dnia 8 września 2008r. *w sprawie powołania Pełnomocnika Wójta Gminy ds. Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.*

Rozdział II

Diagnoza sytuacji dotycząca problemów alkoholowych na terenie Gminy Szelków

1. Liczba ludności Gminy Szelków

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
<i>Ogółem</i>	3856	3906	3884	3845	3896	3788	3744	3721
<i>w wieku 0-6</i>	286	304	303	297	307	291	255	250
<i>w wieku 7-18</i>	605	620	596	581	558	524	536	529
<i>kobiety w wieku 19-60</i>	1051	1053	1055	1038	1063	1025	1002	990
<i>kobiety powyżej 60 lat:</i>	490	468	469	462	460	454	461	467
<i>mężczyźni w wieku 19-65</i>	1235	1248	1256	1274	1308	1299	1291	1281
<i>mężczyźni powyżej 65 lat</i>	228	212	205	193	200	195	199	204

/Według ewidencji ludności w Szelkowie. Stan na dzień 30.11.2015r./

2. Problemy społeczne związane z ograniczeniem aktywności zawodowej mieszkańców Gminy Szelków.

Liczba zarejestrowanych osób poszukujących pracy:

	Gmina Szelków								Powiat makowski							
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ogółem	276	342	327	378	383	391	346	294	3650	4313	4177	4581	4809	4940	4335	3893
- kobiet	112	140	144	174	169	159	144	113	1716	1955	1924	2273	2259	2280	1918	1753
z prawem do zasiłku	39	59	52	37	47	42	44	114	525	734	721	606	625	599	511	470
- mężczyzn	25	27	25	18	25	23	20	58	306	406	403	296	345	338	276	245
- kobiet	14	32	27	19	22	19	24	56	219	328	317	310	280	261	235	225
Do 25 roku życia	74	92	83	132	111	108	101	73	917	1096	1070	1260	1385	1330	1073	915
- kobiet					49	47			422	466			626	616		
Długotrwałe bezrobotni	195	218	207	234	252	264	227	205	2542	2537	2544	2915	3118	3302	3018	2677
- kobiet					121	105			1243	1246			1535	1565		
Powyżej 50 roku życia	59	75	68	70	79	71	74	68	688	836	806	866	891	923	895	842
- kobiet					30	24			232	306			324	337		

/Podstawa: informacja Powiatowego Urzędu Pracy w Makowie Maz., stan na dzień 30.11.2014r./

Utrzymywanie się dużej stopy bezrobocia i jej strukturalny charakter stanowią jeden z głównych czynników ryzyka nasilania się problemów alkoholowych i zaburzeń o charakterze niedostosowania społecznego. Brak pracy, konieczność poszukiwania pracy poza miejscem zamieszkania ograniczają możliwość samodzielnego zaspokojenia potrzeb materialnych rodzin, sprzyjają reakcjom i zachowaniom frustracyjnym. Skutkiem, czego może być powstawanie negatywnych mechanizmów redukcji napięć, w tym poprzez nadużywanie alkoholu, a dalszą tego konsekwencją mogą być zachowania agresywne i przemoc w rodzinach. Związane z tym osłabienie funkcji opiekuńczo-wychowawczej rodziny naraża w sposób szczególny dzieci na poszukiwanie alternatywnych form aktywności, w tym destrukcyjnych – związanych ze spożywaniem alkoholu i kontaktem z innymi substancjami psychoaktywnymi.

3. Dostępność napojów alkoholowych.

Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Szelków

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
- ogółem, w tym:	24	23	23	23	20	20	22	22
- zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwo:	24	23	23	23	20	20	22	22
- zawierających do 4,5% - 18% alkoholu z wyjątkiem piwa:	17	16	11	12	12	11	12	11
- zawierających powyżej 18% alkoholu:	13	13	14	15	14	13	13	13

Biorąc pod uwagę powyższe dane należy wskazać, iż na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypadało: w 2015r - 169 mieszkańców, 2014r. - 170 mieszkańców, 2013r. - 189,4 mieszkańców, w 2012 r. - 194,8 mieszkańców, 2011 r. - 167 mieszkańców w 2010 r. – 169 mieszkańców oraz w 2009r – 170 mieszkańców.

/Powyższe dane obejmują łączną liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem, jak i w miejscu sprzedaży/.

4. Stan ładu i bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy Szelków – zjawiska związane z problemami alkoholowymi i narkotykowymi w okresie od 01.01.2015r. do 30.11.2015r.

W okresie od 1 stycznia do 30 listopada 2015r. na terenie Gminy Szelków odnotowano:

	2008r.	2009 r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.	2014r.	2015r.
1)zakłócenie ładu i porządku – ilość wykroczeń popełnionych po spożyciu alkoholu i środków odurzających:	1	-	4	0	5	0	bd.	0
2)liczba wypadków drogowych w tym:	12	7	4	3	7	5	4	6
a) zabici	3	4	4	0	3	2	0	1
b) ranni	14	5	4	4	4	6	5	5
4) liczba kolizji drogowych	39	50	34	43	39	37	43	42
5) nietrzeźwi kierujący pojazdami	36	14	11	31	23	11	14	7
6) liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia w policyjnym pomieszczeniu dla osób zatrzymanych	15	11	9	8	14	3	5	6
7) liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskich Kart”	8	13	12	15	6	12	12	10
8) spożywanie napojów alkoholowych wbrew zakazom	9	5	4	3	2	0	0	1
9) sprzedaż napojów alkoholowych bez zezwolenia	0	0	0	0	0	0	0	0
10) sprzedaż alkoholu nieletnim	0	0	0	0	0	0	0	0
11) zgony po spożyciu alkoholu	0	0	0	0	bd.	bd.	0	0
12) liczba osób zatrzymanych pod zarzutem posiadania narkotyków	0	0	1	0	0	0	1	0

13) interwencje wobec osób nadużywających alkohol, w tym:	75	82	155	126	27	13	50	51
a) domowe	55	62	69	87	27	12	bd.	50
b) miejsce publiczne	20	20	86	39	0	1	bd.	1

/Podstawa: Informacja Komendanta Komendy Powiatowej Policji w Makowie Mazowieckim, stan na 30.11.2015 r./

5. Działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szelkowie na rzecz rodzin z problemami alkoholowymi.

W 2015 roku ze świadczeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szelkowie korzystało 6 rodzin, w których stwierdzono występowanie problemu alkoholowego. W rodzinach tych wychowuje się 16 dzieci do 26 roku życia. Dożywianiem w szkołach objętych było 8 dzieci z rodzin alkoholowych.

Przy udzielaniu pomocy materialnej rodzinom uwzględnia się starania osób uzależnionych danej rodziny w walce z przewyciężeniem nałogu (korzystanie z pomocy psychologa, pedagoga, Poradni Rodzinnej).

/Podstawa: Informacja Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szelkowie, stan na 30.11.2015r./

6. Przemoc w rodzinie.

Zjawisko przemocy w sposób ścisły wiąże się z problemem alkoholowym występującym w rodzinach. Statystyki podają, że większość sprawców czynów kwalifikowanych przez kpk jako fizyczne lub psychiczne znęcanie się nad członkami rodziny bądź też zaniedbanie w stosunku do osób najbliższych działa pod wpływem alkoholu lub innych środków psychotropowych.

W 2015 r. Komenda Powiatowa Policji w Makowie Mazowieckim w ramach procedury „Niebieskiej Karty” sprawowała nadzór nad 10 rodzinami (12 rodzinami w 2014r, 12 rodzinami w 2013, 6 rodzinami-2012r, 15 rodzinami - 2011r.), w których wystąpiły sytuacje znamionujące stosowanie przemocy domowej.

Do Punktu Dyżurów w Szelkowie z sytuacją kryzysową zgłosiło się 4 rodziny.

Rozdział III

Podstawowe strategie zmierzające do uzyskania celów programów.

- 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu poprzez:**
 - 1/ udostępnienie wstępnej pomocy terapeutycznej osobom uzależnionym i współuzależnionym w Punkcie Dyżurów czynnym w poniedziałek w godz. 8.00 - 9.45 i czwartek w godz. 11.45 - 14.00;
 - 2/ motywowanie i informowanie o możliwości podjęcia leczenia odwykowego;
 - 3/ współdziałanie z instytucjami zajmującymi się profilaktyką problemów alkoholowych, oraz pomocą osobom uzależnionym (placówki odwykowe, grupy samopomocowe);
 - 4/ opłacenie kosztów biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
 - 5/ dofinansowanie Poradni Rodzinnej w Makowie Mazowieckim.

- 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy społecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:**
 - 1/ podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
 - 2/ prowadzenie przez punkt dyżurów poradnictwa dla osób stykających się z uzależnieniami najbliższych oraz doświadczających przemocy w rodzinie;
 - 3/ udział w szkoleniach i konferencjach zwiększających kompetencje w zakresie pomocy rodzinom, w których dochodzi do zjawiska przemocy domowej;
 - 4/ wdrażanie „Niebieskich Kart” - procedury interwencji w sprawach przemocy domowej;
 - 5/ przeszkolenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie rozpoznawania, diagnozy, zapobiegania oraz leczenia choroby alkoholowej;
 - 6/ dofinansowanie działań i programów związanych z opieką psychologiczną i prawną dla rodzin dotkniętych problemem przemocy realizowaną przez instytucje, organizacje pozarządowe, kościoły;

- 7/ koordynowanie działań dotyczących pomocy ofiarom przemocy poprzez współpracę z Policją, GOPS, Zespołem Interdyscyplinarnym, szkołami przedstawicielami ochrony zdrowia oraz organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi realizującymi programy przeciwdziałania przemocy domowej;
- 8/ opracowanie materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy w gminie Szelków;
- 9/ organizacja i udział w lokalnych i ponadregionalnych kampaniach na temat przeciwdziałania przemocy i agresji.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- 1/ prowadzenie edukacji dla dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 2/ finansowanie realizowanych w szkołach programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży oraz rodziców na temat wszystkich uzależnień (udział w kolejnej edycji programu „Zachowaj Trzeźwy Umysł” oraz innych);
- 3/ dofinansowanie kosztów dożywiania dla dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych, w rodzinach których występują problemy alkoholowe;
- 4/ dofinansowanie kosztów zakupu sprzętu sportowego do prowadzenia zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży w świetlicach wiejskich ;
- 5/ podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych;
- 6/ nawiązanie współpracy z policją w celu zwiększenia liczby kontroli stanu trzeźwości kierowców oraz dystrybucji materiałów edukacyjnych na temat problematyki alkoholowej, np. licznik trzeźwości;
- 7/ prowadzenie pozalekcyjnych zajęć edukacyjnych w wymiarze 2 godzin lekcyjnych tygodniowo w Gminnym Centrum Edukacji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:

- 1/ finansowanie pobytu dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych na obozach organizowanych przez Fundacje i Stowarzyszenia, których celem statutowym jest pomoc osobom zagrożonym zjawiskiem alkoholizmu;
- 2/ pomoc instytucjom i organizacjom zajmującym się organizacją imprez propagujących zdrowy styl spędzania wolnego czasu;
- 3/ dofinansowanie innych podmiotów, których forma działalności ma za zadanie pracę z dziećmi i rodzinami, w których występują zjawiska patologiczne;
- 4/ pomoc materiałowa i finansowa niezbędna przy organizacji imprez, wycieczek, wyjazdów propagujących zdrowy styl spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży (Art. 13¹ i art. 15 ustawy) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego poprzez:

1. Kontrolę podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych,
2. Utrzymanie obowiązujących na terenie gminy zasad usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5 % alkoholu.

6. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego realizowana będzie poprzez:

- 1/ Wsparcie finansowe instytucji i przedsięwzięć służących przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu osób uzależnionych i ich rodzin.
- 2/ Wsparcie finansowe rodzin, w których sytuacja materialna (udokumentowana odpowiednimi zaświadczeniami) jest szczególnie trudna połączona np. z bezrobociem, chorobą, wielodzietnością.

Rozdział IV

Realizatorzy programów:

1. Pełnomocnik Wójta Gminy Szelków ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szelkowie;
1/ za posiedzenie członkowie komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości 120 zł brutto. Przewodniczący Komisji otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 200 zł brutto. Wypłata dokonywana jest na podstawie listy obecności;
2/ członkom komisji wykonującym inne czynności na polecenie Przewodniczącego Komisji przysługuje wynagrodzenie w kwocie 70,00zł.
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szelkowie;
4. Szkoły;
5. Policja;
6. Placówki służby zdrowia;
7. Parafie;
8. Inne podmioty.

Rozdział V

Finansowanie Programu

1. Program będzie finansowany ze środków uzyskanych z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Ogólny przewidywany koszt GPPiRPA w roku 2016 wynosi – 55.000,00 zł.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Dariusz Bartesiewicz